

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egész évre . . . 28.— korona.
Fél évre . . . 14.— korona.
Negyed évre . . . 7.— korona.
Egy hónapra . . . 3.40 korona.

VIDEKEN:

Egész évre . . . 32.— korona.
Fél évre . . . 16.— korona.
Negyed évre . . . 8.— korona.
Egy hónapra . . . 3.80 korona.

ÁRADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Áradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Áradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1916.

Készítette
Staubér József.

Kedd, július 11.

Csend az orosz fronton.

Nyolcszáz olasz halott egy állásunk előtt.

Budapest, július 10. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A tegnapi nap aránylag csendesen telt el. Az ellenség egyes előretöréseit visszautasítottuk.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó harcvezetésén a harci tevékenység a tüzérség tüzelésére és légi harcokra szorítkozott. Tengeri repülőgépeink az Adria művekre újra bombákat dobtak. A Brenta és Etsch között több helyen elkeseredett harc folyt. A Cima dieciól délkeletre levő vonalaink ellen alpinikből álló nagy haderő több támadást intézett, amelyeket azonban a tüzetes és határozatos számú gyalogszereplőink osztagai az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett visszavertek, több mint nyolcszáz olasz halott fekszik árkaik előtt. Ejjel az olaszok egy ellentámadása megfiúsult. A Monte Interrotto vidéken, a Brend völgytől keletre fekvő szakaszon, alpinik Valmorbianál és a Monte Cornonál támadtak és elfoglalták az utóbbi hegyet, de a bátor tiroli orszagos lövészek egy ellentámadása következtében újra elvesztették. Katonáinknak itt négyszázötvenöt olasz adta meg magát.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlan. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Öt angol űrhajót

pusztított el a Novara.

(Események a tengeren.)

Július kilencedikén hajnalban a Novara nevű cirkálónk az Otrantói tengerszorosban négy, illetőleg a valamennyi ez alkalommal elfogott tengerész valóságát szerint öt lefegyverzett angol űrhajóból álló csoporttal találkozott és tüzzel az összes hajókat megsemmisítette. Az összes űrhajók lángokban sülyedtek el. Három kizárólagos robbanás után a legénységből a Novara csak kilenc angol tudott megmenteni. Hajóparancsnokság. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Előre küzdik magukat a németek.

Berlin, július 10. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Somme mindkét oldalán a súlyos harc tovább tart. Vitéz csapataink minduntalan visszautasítják a támadót ronamállásaiba és ahol az egymás után sűrű hullámokban támadó ellenség elől átmenetileg ki kellett térniük, ott gyors ellentámadással ismét visszavetették az ellenséget. Így rohammal újból elragadtuk a Troues erdőskét az oda benyomult angoloktól. De Maisonette majort és Barieux falut pedig a franciáktól és Herbecourt irányában előre küzdöttük magukat. Auvillersért szakadatlanul folyik a küzdelem ember-ember ellen, Biaches faluban a franciák megvetették a lábukat. Barleux és Belloy között intézett számos támadásuk legnagyobb veszteségeik mellett egytől-egyet összeomlott. Tovább nyugatra zárótűzünk megakadályozta őket abban, hogy árkaikat elhagyják. A tenger és az Ancre között, az Aisne vidékén, a Champagneban és a Maastól keletre a tüzérségi harcok időnként megélnék. A gyalogsági tevékenységre Warneton-tól nyugatra Armentierstől keletre Tahure vidékén és az Argonneok nyugati szélén került a sor, ahol előretörő francia osztagokat visszavetítettünk, Hullucanál, Giveneynél és Vauquois irányában jó eredménnyel robbantottunk. A repülő tevékenység mindkét részről igen élénk volt. Repülőink lelőttek öt ellenséges repülőgépet (egyét Nieuport fürdőnél, kettőt Cambraynél és kettőt Bapaumenál), továbbá két kötött leghajót és pedig egyet a Somme, egyet pedig a Maas mentén, Walz és Gerlich főhadnagyok a negyedik Leffers hadnagy az ötödik, Rarschaud hadnagy pedig a nyolcadik ellenséges repülőgépet tették harcoképtelenné. — Az utóbbinak kiváló szolgálatai elismerésül a császár ölessége a Pour le mérite-rendjelet adományozta.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal északi részén, eltekintve a Skrobova vidékén (Gorodistól keletre) ellenünk intézett eredménytelen orosz támadásoktól, nem történt lényeges esemény.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

A Stochod vonal ellen tapogatózva előreigyekvő ellenséget mindenütt visszavetítettük.

Hasonlóképp megfiúsultak ellenség előretörései Lucktól nyugatra és délnyugatra. Német repülőrajok Stochodtól keletre sikeresen megtámadták ellenséges szállásokat.

Bothmer gróf tábornok hadcsoportja:

Járőrtevékenység és sikeres harcok az előtérben.

Balkan hadszíntér:

A Doiranától délre előőrseink tüzelésükkel visszavertek ellenséges osztagokat. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Horthy Miklós hajója

Arad, július 10

Jász-kun hajónak nevezték és regegyes mondákat fűzték hozzá. Azt mondták: a parancsnoka, a jász-kunsági gazdag földesúr, a maga költségén építette ezt a büszke hajót, a Novará-t, akár a régi magyar urak, akik az insurrekcióbeli időkben a maguk költségén állítottak ki ezredeket a király és a haza védelmére; csak azt kötötte ki Horthy, hogy ennek a hajónak legénységét csupa jász-kun magyar fiúból szedhesse össze. Máskor nem teljesítik az ilyen kívánságot, de Horthy, a ki a háború előtt a királynak igen nagyon kedves adjutánsa volt, megtette őfelsége. Ezért van, hogy talán egy hajó legénysége se rajong úgy, az utolsó szál a parancsnokért, mint a Horthy és azért van, hogy ezzel a hajóval olyan merész bravurokat lehet csinálni, aminkre más, nagyobb páncélos hajók gondolni se mernek.

Az egészről annyi igaz bizonyosan, hogy a Novaranak Horthy a parancsnoka, egyike azoknak a kevés számú magyar uraknak, akik a flotta szolgálatába szegődtek, hogy a parancsnok azelőtti tényleg a király szárnysegédje volt, és hogy a legénysége csakugyan odaadón bálványozza a dalt, bátor tengerésztisztet. Meg hogy a Novara a bravuros haditettekben csakugyan előjár a flotta hősei között.

Ancona vakmerő bombázása után a hajóhad parancsnoksága hivatalos jelentésben újra a Novara hostettéről szól. Az otrantói szorosban öt fel-

tegyverzett angol órhajót megtamadott és tüzzel megsemmisített a Novara, amelynek ezután még módja volt az elpusztított hajó legénységéből a kimenthető kimenteni.

A harctéri jelentések a hajókat még kevésbé különböztetik meg a legénység hovatarozósága szerint, mint a hogy a gyalogezredek harcaiban se írják meg, hogy milyen fiukból áll a 44. számú, a 82. számú, vagy másféle számú cs. és kir. gyalogezred, amely „újólág kitüntette magát.” A flotánál ilyen megkülönböztetés nem is képzelhető el. Mégis mi, valanyszor a Novara hőstetteiről hírt veszünk, önkéntelenül, joggal, vagy indokolatlanul, a magyar hadihajó dicsőségének örülünk benne. És ennek a megkülönböztetésnek kétségtelenül helye van, azért, mert a parancsnok, az aradiak előtt különösen ismert Horthy Miklós bravúrja a magyar hadidicsőséget öregbítik. Nem az

egyetlen kiváló és nevezetes magyarja ő a haditengerészetnek; csak a két kiváló magyar tengerészpilótára kell visszaemlékeznünk, akiket a hivatalos jelentés oly elismerő szavakkal állított a bátorság, az ügyesség és a bajtarsi öntelalduzás példájának. De Horthy Miklós, a Novara ura, a magasabb parancsnokok között szerepel és az ő sikerei újabb babérral tömik a soha el nem hervadó koszorút, a mely a magyar katonát ennek a háborúnak minden tegyverneménél és minden rangtokozaiban megilleti. És ha a hadi dicsőségért az összeség elismerése mellett külön köszöntük a kiváló katonákat, azok, a kik valamely révén hozzá közelebb állanak: akkor hadd érje Horthy Miklóst, a legendás hajónak parancsnokát Aradnak köszöntése, azé a városé, ahol a hős esküvőjének boldog napját ünnepelték!

Magyarország hiúsította meg a kiéheztetési politikát.

(A Hanzobund elnöke a magyarság szerepéről a háboruban — Az új német kereskedelmi szerződések.)

Saját újságunk telefonjelentése.

Berlin, július 10.

Egy Berlinben élő magyar közgazdász, Lukács Géza, a közgazdasági egyesületben arról az állásponttól értékeselt, melyet a monarchiának a gazdasági közeledés kérdéseiben el kell foglaltania. A felolvasást követő vitában a legtekintélyesebb német gazdasági politikusok azt a mézeset hangoztatták, hogy a legszerencsésebb megoldás az volna, ha a gazdasági kapcsolat épen olyan szoros lesz, amilyen a szövetséges hadseregek működése a harctereken. Ezt a véleményt képviselte Riesser dr. titkos tanácsos, birodalmi képviselő, a Hanzobund elnöke is, aki felvetette azt a kérdést, nem támadhatnak-e az új kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások során zavaró ellentétek Magyarország, Ausztria és Németország között?

— A legmértékadóbb helyről megnyugtattak abban az irányban, — felelt maga dr. Riesser, — hogy Németország a legmesszebbmenő és gyöngéd figyelemmel van Magyarország és Ausztria polgárainak politikai érzékenységével szemben is. Németországnak legelső és legfontosabb érdeke Ausztria és Magyarország gazdasági fejlődése és megerősödése. Ennek a nagy célnak érdekében Németország a legna jobb áldozatra is hajlandó, sőt a lehetőség keretén belül olyan engedelményeket is kész tenni, melyek most hátrányosak a német érdekekre. Németországnak más célja nincs, minthogy az új megegyezés a monarchia gazdasági megerősödését, (olyólag közvetve) hozzon hasznot neki.

— A német kormány ismeri Magyarország szerepét a monarchiában és tisztában van azzal, hogy milyen nagy áldozatokat hozott a magyar társadalom a közös sikerért. Sem Ausztriában, sem Németországban nem akarja senki kétségbevonni azokat a jogokat, melyeket Magyarország tegyverrel szerzett ki magának. De különben is a gazdaság és erő Magyarország legnagyobb garanciája a monarchia fejlődésének. Az új kereskedelmi szerződés megkötésénél Németország,

Ausztria és Magyarország érdekeit egészen egyforma figyelemmel tekintjük és máris számos olyan megállapodás jött létre, mely Magyarország gazdasági fejlődésének nagy lökést fog adni.

— Németország nem fogja elteledni, hogy Magyarországnak köszönhetjük, hogy az entente kiéheztetési politikája kudarcot vallott. A blokád mindenestre súlyosabb nehézségek elé állított volna bennünket, ha a magyar mezőgazdaság természetfölöslegét nem állítja a közös ügy szolgálatába.

Aradi honvéd szökése orosz fogságból.

(Lucktól — Aradig.)

Az Aradi Közlöny újságjától.

Arad, július 10.

Jönnek a hírek... futnak láthatatlan drótok... ajkak adják tovább az ajkaknak: Meghalt! Elest! Elfogták, jobb karját levágták és a többi! Egy kissé váratlanul jött a nagy orosz offenzíva s a kiesiny hitük most önmagukat ramiszgatják, mint a gyermekek szokták. Felfülemel halott dolgokat úgy felfujszogatnak, kiszineznek, hogy végül maguk is elhiszik, hogy igazat álmodtak. Nem tudjuk eléggé inteni a közönséget, hogy ne üljön le a híreszteléseknek, melyeknek — legjobb esetben is — csak percentuális része szokott igaz lenni.

Bizonyosság erre Filadelfi Adolf esete, a ki békében az Aradi nyomda r. t. könyvkötészetének vezetője. Aradon már elparentálták, elsi-ratták, kimondták rá a szentenciát: elesett. Akartak tanak, akik látták elesni s olyanok is, akik jelen voltak, mikor levágták a jobb karját.

Ezekre a híresztelésekre élő csófolattal egyszerűen csak megjelent Aradon maga — Filadelfi Adolf. Valami igazság volt a róla terjesztett hírekben, mert a jobb karját teikötve viselte s

a nyaka szívesen hajlott — egy 28-as gránát hatása alatt — a bal válla teté. De egyébképen egészséges volt és mint az elparentált emberek — hihetőleg — sokáig fog élni.

Felkeresett bennünket a redakció asztalai mellett s a háboru regényének érdekes lejezeteit mesélte el. Elbeszéléséből különösen orosz fogságba jutása s szökése tartott nagyobb érdeklődésre számot.

— Nem hittük — kezdte el — hogy ilyen hamar megmozdul az orosz. Csak augusztusra vártuk. Iszonyu erővel jött s június 5-én már pergőtűzben álltunk: június 5-én délelőtt 10 órától fél 11-ig, tehát egy félóra alatt a mi ezredünk állása előtt 240 gránát explodált. Restenetes volt. Egy félórával tovább nem tudtam jegyezni. Nemsokára 15-ös rajvonásban támadtak az oroszok. Az első öt sor felemelt kézzel közeledett felénk, drótakadályaink előtt azonban kézigránatokkal támadott meg. Ezekből nem sok élő maradt. A második öt sor tegyverrel jött, ezeknek előbb el kellett esniük, hogy a harmadik öt sor benyomulhasson állásainkba. A tulerővel szemben minden vitézségünk kiabavaló volt. Kovács nevű hadnagyom elesett s mi igyekeztünk vissza vonulni, de már elkéstünk ezzel is, osaknem egészen körül voltunk fogva.

— Tisztek is estek fogságba?

— A főhadnagyom és a zászlós velünk együtt.

— Hol történt ez?

— Kolmalinnál, dombos téren s ez volt a szerencsém. Az orosz csapatnál nem volt magasabb tiszt, csak egy zászlós, szerlelett örültek, hogy tisztet foghattak el s a legénységgel nem sokat törődtek. A főhadnyagra és a zászlósra rohant mind. Megmotozták őket, pénzüket, irásaikat elvették, nekünk csak azt a parancsot adták, hogy hátibőröndjeinket és tegyvereinket rakjuk le. A hátizsákokat egy rakásra hánytuk, s ez lett a megmenetóm. Odaszóltam a rajomnak:

— Fiúk, most nem igen figyelnek ránk, szökjünk meg! De vállalkozni nem igen mert rajtam kívül, csak egyetlen társam.

— Csak azt a szemben levő dombooskát érjük el — sugtam neki — akkor rendben vagyunk.

Lehasaltunk s úgy osusztunk vagy 200 métert. Elértünk a domb aljára. Ha itt osuszni fogunk felfelé — gondoltam, igen nagy célpont leszünk, mert most már nem kerülhetjük el, hogy meg ne lássanak. Ugorjunk csak fel s fussunk vagy ötven métert. Így is tettünk, de már ekkor megláttak az oroszok. Fűtyűttek a gojyók jobbra balra, de mi csak futottunk. Főnn a tetőn éreztem, hogy egy gojyó állni a vállamat s vért kezdtem köpni. Megsérült a tüdőm. Elbuktam én is, a társam is, aki ügyesen fordult be egy dombooskadékba. Az oroszok látván ezt, biztosra venettek, hogy elesünk s nem követtek. Sok viszontagság után jutottam el Luck-ig, ahol bekötötték a sebemet és kórházból-kórházba vittek, míg végre Znoimban megálltak velem. Itt a derék komáromi bakak között három hét alatt talpra álltam.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuiról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

LEGUJABB.

Német tengeralattjáró amerikai kikötőbe érkezett.

(Angol és francia cirkálók üldözték. — Anglia partjainak bombozása.)
Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

London. A lapok egy new-yorki táviratot közölnek, amely szerint egy német tengeralattjáró értékes festékrakománnyal Baltimore-ba érkezett. A parttól 20 mértföldnyire francia és angol cirkálók üldözték és ezért a hajó érkezése egy napi késést szenvedett.

(Baltimore, Maryland északamerikai állam egyik legnagyobb városa. Lakosainak száma 450.000. Bár ipara sem jelentéktelen, va. yonosságának alapja a kereskedelem, amelyet kényelmes és biztos kikötője tesz lehetővé. Kiviteli cikkek: gabona, dohány és a brazilai kávé, ezenkívül az Egyesült Államok osztriga-kereskedésének a fő helye. Baltimoreban az osztrak-magyar monarchiának konzula van. A város az Atlanti Óceán partján, a Baltimore-öböl északi részén, a földrajzi szélesség 35—40 és a földrajzi hosszúság 75—80 foka között fekszik. A tengeralattjárónak az egész Atlanti Óceánt át kellett szelnie, ami több napi járó ut.)

London. Hivatalosan jelentik: Tegnap röviddel éjtél előtt ellenséges repülőök jelentek meg a délkeleti partok felett. Eddi jelentések szerint csak öt bombát dobtak le. Kárt nem tettek. Az elhárító agyuk telvettek a harcot az ellenséges repülőökkel, amelyek azután eltavoztak.

Ember halált okozó vihar Bécsben.

(Megszakadt telefont és távirat összeköttetés.)

Ejjei 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Budapest, július 10.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma délután öt órakor Bécs városa és környéke fölött rettentő vihar vonult el, amely igen nagy károkat okozott, ezentelul pedig számos sebesülés, sőt emberhalál is történt. Bécs és környéke között megszűnt a táviró és telefon összeköttetés. Most a legtöbb távirópózna a földön hever, a környéken igen sok ház dőlt össze, de magában a fővárosban is — egyes kerületekben — alig van ház, amelyen ép ablakot lehet találni.

Különösen óriási pusztítást okozott a vihar Wiener-Neustadtban, ahol a táviró és telefont teljesen megszakadt és csak privát emberek elbeszéléséből tudjuk, hogy a pusztító orkánnak számos halottja is van és oly sokan sebesültek meg, hogy az orvosok és a mentők nem is tudtak mindenkinek első segélyt nyújtani. A főtéren emeletes házak dőltek össze és temettek maguk alá embereket, de, hogy mennyit: azt az éjszaka folyamán megindult mentési munkálatok fogják megmutatni.

A katasztrófa egyik szemtanúja 5 óra 45 perckor vonatra ült, hogy Bécsbe utazzék. A vonat indítása után 2 perccel meg kellett állítani a vonatot, mert a vihar eleinte taagakat, learatott gabonát separt a vonat útjába, de csakhamar tégladarabokat vágott a kupék ablakához és azokat betörte. Egy táviróoszlop, amely a lokomotívra dőlt, kiverte a mozdonyvezető szemét. Később egy lokomotív jött az allomásról és vissza vitte a vonatot, amelynek útját, ekkor azonban már dőglött lovak és megsebesített embe-

rek állták el. Wiener Neustadtból ugyanis mentőexpedíciókat küldöttek ki, mert azt hallották, hogy a vonat a vihar feldöntötte és számos emberhalál esett meg. Akik menésre vállalkoztak: azok közül — sajnos — csakugyan többen megsebesültek, sőt volt olyan is, aki az életét vesztette.

4 : 1 = 7 : 1.

— Ki veszít többet? —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 10

A francia sajtón most már állandóan végigrezeg az a fájdalom, a mely az ország ir-tózatosságot veszteségeit siratja. A „Voix de Peuple” szintén ezzel a kérdéssel foglalkozik utolsó számában. Konstatálja, hogy az oroszoknak a statisztika szempontjából mindenesetre jogos, mérhetetlen veszteségeire való hivatkozásuk.

A cikk ezután az orosz és francia kultúra közötti való különbségre mutat. A kaukázusi oszcselés, a tatár, a mongol, az északi tengeri kalmuk, vágóhidra hajtása nem veszteség az egyetemes emberi kultúrára. Statisztikai kimutatást közöl arról, mennyit keres átlagban egy francia és mennyit egy orosz és hogy mennyit alkot egy francia és mennyit az orosz. Az első arányszám 4 : 1 a másik 7 : 1 — a franciák javára. Ha tehát egy francia „eszik, könnyű kiszámítani, mennyi ebből a kultúra és a gazdaság kára.

A cikk ezután kitér az angolokra is, akik a legkevesebbet veszítettek emberanyagban. Az angol veszteség kétharmadrésze szines katonákra esik. Artható, ha fölhasználnak szines csapatokat, de hogy azokat küdjék kizárólag az első vonalba, ez a stratégiai eredmények rovására megy. A cikk azt is megállapítja, hogy az angolok szines csapatai már mind megsemmisültek, utánpótlásról pedig szó sem lehet. A francia nemzet mindig a maga fiait küldte harcba. A marnoi csatában még az első vonaltól való franciák küzdöttek. Hol vannak azok? — kérdi a cikk.

Választ azonban már nem adhat a kérdésre, mert a közleményben a censura hosszú fehér húsaga ásit az olvasóra.

VÁROS ÉS MEGYE

Folytatólagos sorrendje az Arad szabad királyi város körvényhatósági bizottságának 1916. évi július hó 12-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. A tiszti ügyészség betervezte a Domán Sándor céggel a városi gyermektérház berendezésére kötött szerződést jóváhagyás végett. A tiszti ügyészség betervezte Popoli és Eberlein céggel az Almos, Zimándi, Gaál László, Mária és Báthory utcákban vízelvezetés csőjaira készitendő csatorna építési munkálataira kötött szerződést jóváhagyás végett. A polgármester jelentése Vannay Gyula adó- és pénzügyi tanácsnoknak egészségi állapotára való tekintettel engedélyezett 2 havi szabadság idő tárgyában. U. az jelentése Rátky Béla rendőrségi segédtisztnek egészségi állapotára való tekintettel engedélyezett további négyheti szabadság idő tárgyában. Pozsony szabad királyi város közönsége az újadó javaslatok tárgyalására vonatkozólag a városok érdekében a magy. kir. képviselőház és magy. kir. miniszterelnökhöz intézett feliratát hasonlított feliratokkal való pártolás végett megküldi. Temesvár szabad kir. város közönsége a második aldunai áthidalással kapcsolatos újabb balkáni vasúti fővonal utirányának Temesváron való vezetése tárgyában a m. kir. kereskedelmi miniszterhez intézett feliratát hasonlított felirattal való pártolás végett megküldi. A tanács betervezte az ebtartásról helyesbített szabályrendelet tervezetét. A tanács bejelentése a magyar kir. belügyminiszter ur 86100—1916 számú rendeletével a közigazgatási szakban dolgozó díjnokok részére engedélyezett államsegély folyósítása tárgyában. A tanács bejelenti, hogy a július hó 1-én esedékes törlesztéses közönség rendezésére szükséges összeg fejében a városi törzsvagyon vizmü alapjából 50.000 korona kölcsönt utalványozott. A tanács bejelentése és előterjesztése, hogy a városi közpénztár fizetőképessége érdekében a törzsvagyon vizmü alapból 72.000 korona, más alapokból 109000 korona kölcsönt utalványozott. Polgármester 5188—1916. számú jelentése a folyó évi július hó 16-án megtartott pénztár vizsgálatról. A tanács előterjesztése a folyó év április havában elő és leirt állami adók után közönségi adóban 82 korona 20 fillérnek elő és 2069 korona 1 fillérnek leírása tárgyában. A tanács előterjesztése k. k. Tenoslinger Testvérek által épített új épület közönségi adómentessége tárgyában. A tanács betervezte a kormányhatóságilag jóváhagyott „Arad szabad kir. fertőtlenítő intézetének” szervezési szabályzatát kihirdetés végett. Polgármester előterjesztése, Rámer István halálával megüresedett rendőralkapitányi állás választás útján való betöltése iránt. Osv. Rámer Istvánné nyugdíj és nevelési járulékok folyósítását kéri. Osv. Valenta Józsefné segély folyósítását kéri. A tanács előterjesztése a város közönsége részére 1916—1917. évben szükséges tűzifa beszerzése tárgyában. Bayer György és Román Róbert vállalkozók kérelme a járványkórházi munkák egységárának felemelése tárgyában. A tanács előterjesztése az örökös vámszállékának megállapítása tárgyában.

TANÜGY.

(—) A világosi polgári leányiskolában az 1916—17. iskolai évben mind a négy osztály megújult. Beiratkozni már lehet Világoson az igazgatónő lakásán (Wasser-téle ház.) Tandíj egész évre 20) korona. Az igazgatóság.

Andrássy Gyula gróf a pártszakadásról.

— Ejjel két óraker érkezett telefonjelentés. —

Budapest, július 10.

Az alkotmánypárt ma este Andrássy Gyula gróf elnöklése alatt ülést tartott, amelyen Andrássy hosszú beszédet mondott.

Felszólalásában kijelentette, hogy indítványával kapcsolatban kitört féltreállítások teljesen jóhiszeműek ugyan, de állást kell foglalni a hangoztatott vádak ellen. Azt vetik szemére, hogy Tisza István gróf teremtette volna meg azt a gondolatot, melyet interpellációjában beterjesztett. Kijelenti, hogy a háberu kezd-tétől a mai napig alig találkozott olyan ellenzékivel, aki nem fejezte ki felháborodását a felett, hogy az ellenzék nincs benne a dolgokban. O mostan kötelességét érezte annak, hogy a dolgot megbeszélje minden egyes pártnak különböző veszerével. A függetlenségi pártnak minden egyes vezérét beavatta a dolgokba és nem tapasztalt semmi ellenszenvet, senki sem kifogásolta gondolatát és nem is tartották szükségesnek Károlyi Mihály grótot ezért utjáról visszavárni. Amiszt, a sajtóban napvilágot látott hírt illeti, hogy felelőséget vállalna az ellenzék a mutatékért, úgy ez nagy tévedés. Későbbi tényekkel nem lehet az elmut dolgokért felelőséget vállalni. Az ellenzék felelősége ez által nem fog nagyobbodni és nem fog kisebbedni. Nincsen olyan kormány, amely velünk a felelőséget megosztaná, ha nem vagyunk részesei a politikai és jogi felelőségeknek. A kormányt soha sem lehet felelőségétől fölmenteni azért, hogy az ellenzéktől kapott egy tanácsot. Ha vállalja ezt a tanácsot, úgy egyedül és kizárólag a kormány lesz a felelős. Felelőség annyiban fog érinteni bennünket, hogy vajjon azok a tanácsok, amelyeket adnak helyesek-e vagy nem. Még abban az esetben is, ha olyan dolgok történnék, amelyeket mi nem helyeselünk, még ebben az esetben is folytatni kell a vállalt feladatot, amely csak akkor válhat lehetetlenné, ha azt látánk, hogy nem jól informálnak minket, vagy nem adnak módot arra, hogy nézetünket kifejezhessük.

Az az aggodalom is teljes felelőségre alapozik, hogy titkos összeműködése lesz a kormánnyal, amely ellentétben állana az ellenzék hivatásával. Összeműködésünk a kormánnyal csak abból áll, hogy a kormány azt, amit tanácsolunk, helyesnek tartja-vagy sem. Reméli, hogy az irányban összeműködhet, hogy azt nézik, melyek az ország négy érdekei.

Az sem felel meg a valóságnak, hogy ez az ötlet megbénítja az ellenzék akcióját a parlamentben. Az ellenzék akcióját ép úgy folytathatja, mint azelőtt és egyetlen korlát a hazafias lelkiismerete lesz. Nincs egyetlen ellenvetés sem, amely tényleg ezen vállalkozás következményeivel lenne kapcsolatos. Ami a függetlenségi párt valóságát illeti, úgy konstataálja, hogy a szakadás nem a javaslat következménye, hanem ezen javaslat módot adott a szakadásra, amely elkerülhetetlen volt. Reméli azonban, hogy ez a szakadás nem lesz az országnak kárára és nem teszi lehetetlenné, hogy az ellenzék továbbra is együtt működjen. Végül arra kerte az értekezletet, hogy őt bizza meg azzal, hogy képviselje az alkotmánypártnak felfogásait öfelsege előtt is.

Gál Sándor indítványára a párt há-láját és elismerését fejezte ki Andrássy-nak és a képvisellel őt bizza meg.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Justh Gyula ma délután táviratot intézett Károlyi Mihály grófhhoz, amelyben közölte vele, hogy ő és fia ma táviratilag bejelentették Ságly Gyulának, hogy a függetlenségi pártból kilépnek és csatlakoznak Károlyi csoportjához.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Az ellenzék adóügyi bizottsága ma értekezletet tartott, amelyen Batthyány Tivadar grót, Beck Lajos és Földes Béla vettek részt. Az ellenzék azt kéri, hogy az adójavaslatok tárgyalását halassza el a kormány az őszre. Ha ez nem lenne lehetséges, akkor a komoly tárgyalások céljából csak délelőtt tartson ülést a Ház.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Mazzantini Lajos a Magy. Kir. Opera volt balletmestere társulatának vendégszereplése a téli színház rendes helyáraival.

Szerda: Mazzantini Lajos, a Magy. Kir. Opera volt balletmestere társulatának vendégszereplése a téli színház rendes helyáraival.

Csütörtök: Szabados Piroska, a kolozsvári Nemzeti Színház művésznőjének vendégfelleptével „A tanítónő”. (Rendes helyarak.)

* A táncosnő. Lengyel Menyhért legutóbbi színművének hősnőjét játszotta ma Zikó Ilma, a székesfehérvári színtársulat tagja. Az aradi születésű művésznő kedvéért — a rokkenő hőség ellenére is — sokan mentek el a nyári színikör előadására s ahol egy jó előadásban s egy friss művészi talentum sikerében gyönyörködhetek. A Zikó Ilma játéka egy rutinos művésznő öntudatoságával ékeskedett s az elmélyedésnek, komoly tanulmány-nak színeiben pompázott. — Mellette Hidvégi és Delli kérnek részt az est sikeréből. Z. A.

* A színház hírei. Mazzantini Lajos, a magyar kir. Operaház balletmestere és elsőrangú művészi erőkből szervezett társulata kedden kezdi meg vendégjátékát. A műsoron levő összes táncok, csupa klasszikus zenére, a koreográfia legtekélyesebb beállításával kerülnek előadásra, melyekkel Mazzantini mester kiváló műérzeke és elsőrangú szaktudása sok izben bámulatba ejtette az operaház közönségét. Szemképráztató csoportokban gyönyörködik a közönség és az egész előadás művészi értékét garantálja a mester maga, ki több táncban vesz részt. Holnap, szerdán a ballet-társaság második előadása teljesen új változatos műsorról. Szabados Piroska csütörtökön lép fel a „A tanítónő” címszerepében, amelyben Kolozsváron tényes siker mellett vendégszerepelt. A darab többi szereplői maradnak a régiak.

* Nordisk-drámák az Apollóban. (Ritza Sachetto az Apollóban.) Nemany hónappal ezelőtt, amikor Ritza Sachetto, a világhíres spanyol táncosnő Aradon járt, megnezte az Apolló-színházat s iragadtatással nyilatkozott az előkelő mozgófénykép-azinnázusról, amelyenhez fogható a művésznő még külföldön sem látott vidéki városban.

— Sajnálom, — mondotta — hogy itt létem alkalmával nem tűzték műsorra a „Szerelem kalandjai” című Nordisk-drámát, a melyben a legértékesebb moziszerepemet kreálok.

Akkor azonban még csak a legtekélyesebb külföldi mozgósziházak játszották ezt a Nordisk-drámát s így várni kellett, míg azt kiadják vidékre. Az Apolló-színház nagy utánjárással most megszerzte a nagyszabású filmet s kedden és szerdán mutatja be „Egy játékos, aki nyer” című nagysikerű Nordisk-reprizrel egy műsoron. Az utóbbi Nordisk-drámát a publikum kérésére tűzte műsorra az Apolló.

* Diadalutunk Mon enegrón át. (Hiteles harotéri leíveul az Urániában.) A hadvezetés-jóvoltából rövid idő alatt most másodsor mutat be a színház igazi harotéri felvételeket, melyek arra vannak hivatalva, hogy a közönség rajongását fokozzák, megmutassák azokat a hi-tetetlen nehézségeket, melyeket ezek a réistenek nap nap után legyőzni kénytelenek. A színház mostani képe Lovosan hogy elitoglásával kezdődik és keresztül vezet bennünket a hadsereg diadalutjával együtt egész Montenegró és Albánián. Ami e képen van, az való igaz, nincs benne fantaszikum, hiányzik belőle a túlzás-Becsületés, őszinte jelentés arról „a mi történt”. A kiváló harotéri kép mellett egy igen érdekes amerikai háborús drámát mutat be a színház, mely szerelemet, hazafiaságot és bátorságot dicsőít. Mintha minden ma történnék: hiszen ma is sok reménynek éltető ereje „ma dha vége lesz.” — Dr. Imbort, a „De pretundis” második tétele legközelebb újra színi-re kerül az „Urániában”.

* Új beosztás az Urániában. A kánikulai melegekre való tekintettel a színházban naponta csak két előadás tartatik és pedig fél 8 és negyed 10 órai kezdettel.

Offenziva a Balkánon.

(Nemet es francia csapatok harca.)

az Aradi közlöny tudósításjából.

Budapest, július 10.

Gent. A francia lapok jelentesei szerint tegnap egy nemet és egy francia zászlóalj között Doiran és Ghevgen között ütközet volt, amelyben repülő is résztvettek.

Bern. A Journal de Genève jelenté Londonból: A Balkánon is közel van a döntő pillanat. A bolgár tiszteket, akik német túrdóhelyeken lábbadoztak, táviratilag visszahívták ezredeikhez. Május vége felő Sarrail tábornok áthelyezte főhadiszállását Karasuluba, amely fontos vasuti gőcpont. Szalonikiban most alig vannak seregek, hanem azok a szabadban táboroznak. Most már a szaloniki-monasztiri vasuti vonal is hataimunkban van. A szövetséges csapatok először Monasztir ellen akarnak vonulni, hogy az első siker Szerbiának szerezen örömet. Ha Monasztirt elitoglatják, azonnal odaküldik a szerb csapatokat, melyeknek legnagyobb része ugyis tartalékban van és oda-utazik Sandor trónörökös és a szerb kormány is, melynek ideiglenes székhelye Monasztir lenne.

Martir koszoru egy aradi urinó fején.

(Kérvény a királyhoz a gyermekei törvényesítéseért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 10.

Nem mindennapi tragédiákat teremt a háborús élet, de ezek között nem azok a leg-szomorúbbak, amelyeket megkoronáz a halál, hanem amelyek az élethez kapcsolódnak. A nyomorúságos, a küzdelmes élet könyves sorsai a legrészveteljesebbek.

Ilyen forma annak a szerencsétlen uri asszonynak is a sorsa, aki ma ott járt a város-háza folyosóján a hivatalról-hivatalra vitte nehéz panaszát, súlyos kérelmeit.

A polgármesteri hivatal ajtaja előtt találkoztunk vele. Fekete ruhájának nem volt sötétebb színe az arcán tükröződő aggodalomnál. Megszólítottuk. A bajban lévőek szokatlan közlékenységével mondta el munkatársunknak minden baját. Ez a „minden baj”, pedig — fájdalom — nagyon is mindennapi baj!

F. J.-né a neve. Az ura aradi vasuti alkalmazott volt. Dolgos, munkás, egyszerű kisember, aki az élet föltételeiért való táraidőzés-ban a családjával se nagyon tudott törődni.

— Tizenhét évvel ezelőtt ismerkedtünk meg. Fiatalok voltunk, szerettük egymást és amint az történni szokott, nem igen törődünk a jövővel. Lesz, ami lesz, jó az isten, pártját fogja minden szegénynek. Én — követtem azt, akit szerettem. A szívemre hallgattam. Ahhoz nagyon szegények voltunk, hogy — esküvőt csináljunk. Minden esküvői szentebb volt, ami fogadalmunk. Így maradt el akkor egy a polgári, mint az egyházi házasságkötésünk.

— De később csak gondolhattak volna erre, hiszen számolniok kellett a jogi következményekkel.

— Gondoltunk is kérem, különösen mikor az első gyerekünk megszületett. Könyeztem is sokszor, az uram is akarta, de mindig közbe jött valami, ami elhalasztotta. Főként az uram családja. Tetszik ismerni a szegény ember sorsát. Isten intézi azt, nem mi magunk. A férjem épen csak annyit keresett, hogy abból megélhettünk — nagyon szűkösön. Sokszor pedig felesztendőre megzavarta a kis háztartás egyensúlyát egy betegség, egy előre nem látott kiadás. Férjemem egy ízben súlyos operációt kellett végrehajtani és a többi. De azért megvoltunk valahogy, szűkösön is, boldogok voltunk, különösen miután másodszor is megaldott bennünket egy kis gyermekkel az isten.

— A férjem a mozgósítás napján hadbavonult. Oly hirtelen jött minden, hogy akkor már igazán nem gondolhattunk a mi házasságunk törvényesítésére. Aztán meg ki is gondolt arra, hogy a legrosszabb is megtörténhetik? Egyszer-kétszer még írt, később semmi hírt nem hallottam többé felőle. Rebesgettek mindentelét, de az igazat csak 18 hónap múlva tudtam meg, hogy elesett. Addig mindig vártam bizakodó reményekkel. Most aztán itt állottam két gyermekemmel senonnan semmi segítségére nem számítva. Hiszen törvénytelenek a gyermekeim és hiába élünk férjemmel boldogan 17 évig, ami házasságunk a törvény értelmében nem más, mint vadházasság — konkubinatus.

— És miért járt a polgármester urnál?

— Arra kértem a polgármester urat, hogy valami módon segítsen rajtam, s bár ő legnagyobb jóakarattal fogadta kéresem-

met, saját hatáskörében keveset tehet az érdekeimben.

— És most mit fog tenni?

— Kérvénnyel fordulok öfelségéhez, a királyhoz, kinek, úgy tudom, felségjogai közé tartozik, hogy törvényesíthessen konkubinatusból származott gyermekeket. Ha ez megtörténhetne, legalább gyermekeim számára megnyílnék az út a boldoguláshoz. Kis fiam, ki most 13 éves és a második polgári iskolát végezte kitűnő eredménnyel, a gimnáziumba akar lépni. Félek, hogy törvénytelen származása gátolni fogja ott az előhaladásban, vagy tanuló társai részéről fogja ezért élni gános és gunyolódás.

Amennyire tehetjük, megnyugtattuk a szegény asszonyt, de már itt is fölvetjük azt a gondolatot, nem volna-e alkalmas és célszerű a mai idő, hogy általános akciót indítsanak a társadalom és az erre hivatott körök a törvénytelen házasságból származott gyermekek királyi törvényesítése érdekében. A nagy idők haladó szelleme kell, hogy átlengje a lelkeket s eltörölje azokat az előteletteket, amelyek oly sokáig gátjaul szolgáltak a haladásnak.

Négy millió koronás provízió.

(Erejeztettek megadóztatni.)

— Bécsi tudósítónktól. —

Bécs, július 10.

Hohenlohe herceg, aki a Tátrában is óriási földbirtokokat vásárolt, Németországnak és a monarchiának egyik legnagyobb vállalkozója és nagy iparos. Óriási iparteleppei vannak, amelyekhez a szükséges tőkét az utóbbi időben úgy szerezte meg, hogy részvénytársaságokat alapított és a tranzakciókat, mint azt most egy pártatlanul álló províziós perből kitűnik, a herceg kereskedelmi igazgatója Knöpfelmacher Artur honyolította le. Az igazgató a németországi gyárak és telepek érdekében kifejtett finanszius munkájáért a hercegtől magától provízió fejében 500 darab 1000 korona nevértéű részvényt kapott honorarium fejében. Knöpfelmacher azonban ezzel a télmillióval nem elégedik meg és pert indított az újonnan alakult részvénytársaság ellen és pedig két millió kétezzezer márkát követelve társaságáért és további pert indított egy millió márká erejéig azért, mert a megalakult részvénytársaság gyárait és telepeit egy további tulajdonosának adta el. Az igazgatónak összes követelése tehát 3 millió hatszaznegyvennégyezer korona volt.

A pereket megnyerte, de mielőtt a bírósághoz lett volna eljuttatva, az osztrák kincstár rátepte a kezét, mert jövedelmi adót akar az igazgatón behajtani. Knöpfelmacher tiltakozott és azzal védekezett, hogy ennek az óriási összegnek több mint kétharmad részét külföldiekéi kereste és csak ezek subprovíziók, valamint azzal is, védekezik, hogy a majdnem négy millió koronányi összeg óriási módon redukálódott, mert neki az üzletek lebonyolításánál igen nagy kiadásai voltak, továbbá pedig, hogy egy fél millió koronát részvények alakjában kapott meg, amelyekért jövedelmi adóval nem tartozik.

A bécsi közigazgatási bíróság az igazgatónak adott igazat és pedig abból az iratokból,

hogy ezek a províziók még 1906-ból valók és így már elévültek, minthogy csak négy évre visszamenőleg van joga az államkincstárnak megadóztatni. Ha tehát az államkincstárnak kára származik egy osztrák állampolgár ilyen arányu nagy jövedelmének adómentességéből, az semmiesetre sem az adóalap eltököltsége, vagy más; az adózónak bünső cselekményéből következik, a közigazgatási bíróság áttette az iratokat az osztrák pénzügyminisztériumhoz azzal a felszólítással, hogy állapítsa meg, vajon melyik adóügyi fórum követett el mulasztást s kinek a hanyagsága következtében éri a kincstárt a károsodás. A közigazgatási bíróság kétségtelesen adókötelesnek mondotta ki a províziókat azt a részét, amelyet Knöpfelmacher akkor keresett, amikor Hohenlohe herceg a részvénytársaságnak ipartelepét az új tulajdonosának tovább adta.

Meran gróf Dornavatrán.

(A bukovinai helytartóság hivatalának atheyezése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, július 10.

Az Egyetem-n-ca és a Magyar király-ér sarkau tegnap egész napon át idegeit arcu emberek surogtek-lorogtak, intézkedtek, parancsot adtak ki és parancsot halgattak meg. A sarki palota Egyetem-utcai részen két üresen álló boltheiyiség volt a megéppontja a nagy „idegentorgalomnak”, ide mentek be, innen jöttek ki az emberek.

Csinos leányok csipkeüggönyt tettek a boltheiyiség kirakatának ablakára és olyan igyekozettel akartak csint adni a boltheiyisegek külsőinek, mintha lakást akarnának ott berendezni.

Ezekben a boltheiyisegekben, azonkívül még az emeleten lévő öt szobában fog székelné a bukovinai helytartóság, amely a bukovina orosz invázió következtében eredeti székhelyét otthagyni volt kénytelen.

Az oroszok második inváziójának idején is Kolozsvárt székelt a bukovinai helytartóság Meran gróf helytartó vezetésével. Akkor a meran gróf Jozsef-utcai országhivatalban volt és a fennsőbb hivatal csak bukovina teljes megszállása után tette át székhelyét Dornavatra. A helytartóság, valamint maga Meran gróf helytartó is még mindig Dornavatrán van, amely — amint ebből is látszik — szikárdan biztonna van az oroszok támadása ellen. A helytartóság csak azért költözik Kolozsvárra, mert bukovina nagy része már az oroszok kezébe került, az emeltekült lakosság a város háttérterületen lévő Dornavatrát nemesen kezelteti meg, ha ugyes-sajós dolgát a helytartóságnak el akarja intézni. Kolozsvár a környék legnagyobb városa s már ezért is a legalkalmasabb a helytartósági székhelynek.

A helytartósági hivatal könyvei, aktái és egyéb felszerelése már meg is érkeztek a kolozsvári állomásra s így pár nap múlva a bukovinai helytartóság ismét kolozsvárt kezdi meg működését.

Szatmárról jelentik: A közönség körében lábrakapott hírek élénk cárolatái Maramaros vármegye főispánja a következő szövegű táviratot küldte Csaba Adorján főispánhoz: „Maramarosziget. 1916. júl. 5-én délután 6 óra. A Szatmáron állítólag elterjedt hírekkel szemben közlöm Méltóságoddal, hogy a hadihelyzet a Maramarosból való menekülést indokolta egyáltalán nem teszi, és egyetlen község kiürítése nem lett elrendelve, az innen elmenekülőket indokotlanul féltelműből utasítják el, az ellenség kataraktái tavai van, megőrzésükre semmi ok nincsen.”

Elégedetlenek a franciák az angol offenzívával.

(Nyugtalanág a parlamenti körökben. — Verdun szerepe.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 10.

Genf. Az angol és francia sajtó, mielőtt a nagy offenzíva megindult volna a nyugati fronton, olyan várakozást fűztek hozzá, amely elárulta, hogy Franciaország ezt az offenzívát utolsó ütőkártyájának tekinti, amelyet még ki játszhat. Beranger a Mainban például ezt írta június 29-én:

— Utóit a cselekvés órája. Oroszország és Olaszország nagy sikereket értek el, az angolok elárastották a lövedékek záporával a németeket és az angol gyalogság milliónyi tiatal állítja meg fogja mutatni, hogy frontját egészen a német határig ki fogja terjeszteni.

A Morning Post, Daily Telegraph és a Liberté egyformán hangosította, hogy eljött a közös cselekvés döntő ideje. A Bonnet Rougenban ezt írta egy tábornok:

— Az alkalom sohasem volt oly kedvező, mint most. Nem lenne okos dolog, ha nagyon sokat várnánk, azonban minden jel arra vall, hogy a vég felé közeledünk.

Az Oeuvre-ban egy tábornok a következőket írta:

— Azoknak a türelmetleneknek, akik folyton azt kérjük, miért nem kezdik meg már azonnal az offenzívát, arra kellene gondolniok, hogy ennek sikerétől függ kétségtelenül a világháború kimenetela.

Köln. A Kölnische Zeitung haditudósítója a nyugati offenzíváról a következőket jelenti: A nagy makacssággal keresztül vitt angol támadásokból megállapítható, hogy az angolok minden áron nagy sikereket akartak elérni, amelyek azonban elmaradtak. Az angolokra nézve ez az eredménytelenség nagy csalódást okozott. A franciák újabb támadásai szintén negatív eredménnyel járt. Verdun előtt a harcok tovább is nagy makacssággal folynak.

Berlin. A Lokalanzeiger haditudósítója a nyugati frontról jelenti az első hét eredményeiről: A nagy offenzíva első hete elmúlt. Az offenzíva három nap óta elkezdődött helyi harcokra szorítkozik második állásaink előtt. Ha áttekintjük az eredményeket és összehasonlítjuk az ellenség által tett előkészítésekkel és áldozatokkal, akkor meg kell állapítani, hogy az angol fegyverek alig haladtak valamit előre és a francia haderőknek némi támadásaik sikerrel jártak. A franciáknak sikerült helyenkint négy-hat kilométernyi mélyen előnyomulniok, mielőtt megállásra kényszerítették volna őket.

Luganó. A Corriere della Sera párisi levelezője jelenti: Franciaország parlamenti körökben folytonos nyugtalanág uralkodik. Az eddig elért eredményt ugyanis nem tartják kielégítőnek.

Berlin. A Berliner Tageblatt haditudósítója a nagy szállásról megállapítja, hogy az angol sajtóban az angolok óriási veszteségéről szóló leírások azt a célt szolgálják, hogy a Franciaország-

ban uralkodó kedvezőtlen hangulatot Anglia ellen némileg lecsillapítsák.

Luganó. A Secolo szerint fantasztikus arról beszélni, hogy Németországot meg lehet semmisíteni. Még abban az esetben is, ha Németországot sikerülne is leverni, még akkor sem lehet egy hetven millióból álló nemzetet elpusztítani.

Bern. A Gaulois katonai kritikusa írja: Ha mégis megtörténik az a lehetetlenség, hogy a németek elfoglalják Verdunt, elmondhatjuk, hogy ez az erősség kitartott addig, amíg stratégiai okokból szükség volt rá. Tizenhét hétig lekötve tartotta az ellenséget és lehetővé tette, hogy szövetségeseink másutt dolgozhassanak.

Luganó. A Stampa párisi levelezője szerint az entente a legközelebbi gazdasági konferenciát nem Párisban, hanem Londonban fogja tartani, miután az angol miniszterekre nézve nagy nehézségekkel járna jelenleg Angliát elhagyni.

Telepengedélyt kér a Széchenyi gőzmalom.

(Az ideiglenes üzem létesítése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 10.

Az aradi Széchenyi malom részvénytársaság ma délelőtt Green Nándor tőkapitánynál telepengedélyi kérelmet nyújtott át, hogy provizórikus malomnak építésére engedélyt kapjon. A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén egyhangú volt az a vélemény, hogy a malom ideiglenes üzemét a városnak lehetővé kell tennie, és ha a malom közeledik a városhoz, akkor a közérdek szempontjából helytálló megoldást kell vele létesíteni. A telepengedély-kérelem az első lépés és ezzel egy nagy elvi akadály elhárult a megértés útjából.

A beadott kérvényben hangsúlyozza az igazgatóság, hogy a kis malom berendezéséhez megadandó engedélyt nem tekintik olyanoknak, mintha ezzel a nagy malom-építési jogát is már elismerte volna a város és kéri is, hogy a két jogügyletet teljesen különállóknak tekintse a hatóság is.

Kijelentik, hogy csakis a háború tartamára, illetve a háború befejeztét követő azon időig kívánják a malomüzemet a kismalomban folytatni, amíg a régi malom felépítésére vonatkozólag vitássá tett telepengedélyük tekintetében jogerős határozatot hoznak, illetve amíg a régi malomnak megfelelő újabb malmot felépíthetik.

Saját kockázatukra azt kérjük, hogy a malomüzem folytatásához szükséges telepengedélyt a kismalom berendezésére és felszerelésére korlátozott időtartamra, azaz: a háború befejeztét követő általános felszerelés napjától számított öt évig terjedő időre adja meg a hatóság.

Ha a kismalom berendezésére az engedélyt a Széchenyi malom megkapja, úgy az tovább is a város részét vesz Arad város létezésé-
sége szempontjából.

letének ellátásában és ezzel egy fontos — ami most már alig tételezhető fel — közeli szolgáltatásban áll, ha pedig az engedélyt meg nem kapja, úgy kénytelenek lesznek üzemüket valahol másutt folytatni, mely esetben azonban már Arad város céljait nem szolgálhatják. Közvetlen tudomásu, hogy az üzem folytatása esetén mintegy 60.000 koronával járul hozzá a malom Arad bevételeinek, melyből a város az esetben, ha az üzem szünetel, kiesik, és így eltekintve attól az indirekt veszteségtől, amely abból áll, hogy a közlélményt elő nem mozdítja, ezenkívül még tényleges kár is éri a várost.

Nehogy pedig aggodalom támadjon a tekintetben, hogy esetleg kisajátítás esetén a kisajátítási összeg alakulására volna ezen most berendezendő malom betolyással, azt a megnyugtató és kötelező kijelentést teszi a részvénytársaság, hogy a város közönségét megillető kisajátítási jog gyakorlása esetén a kismalom berendezésének és felszerelésének értékét a kisajátítási összegnél felszámítani jogosítva nem lesz és annak megtérítését soha nem követelheti és követelni nem fogják.

Es ámbar a korlátozott határidőre engedélyezett üzem az esetben, ha az engedélyezett határidőn túl is folytatná, módjában áll az iparhatóságnak beszüntetni, ennek ellenére kijelentik, hogy az esetben, ha annak szükségét látná a hatóság, hajlandó a részvénytársaság ezen kötelezettségüket egyéb kautelákkal is biztosítani.

Tekintettel arra, hogy az érdekeltek háztuladonosok nyilatkozattal jelölték ki, hogy a provizórikus malom ellen észrevételük nincs és hogy a kérelmező malom érveit egytől egyig a leghelytállóbbak, a hatóság bizonyára lehetővé teszi a közérdek szempontjából is nagyjelentőségű üzem megindítását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ugyvéd a bírák ellen. Az igazságügy-miniszter az azzal a panaszszal fordult Simándy István dr. tordai ügyvéd, hogy az ottani járásbírók két bírása folyvást ellene tör a vele durván bánanak. Mikor Simándy panaszra alaptalanak bizonyult a meghurcolt bírák tettek ellene panaszt rágalmozás címén. Közben kiderült, hogy az ügyvéd pénzt kínált több tanúnak, ha a javára vallani hajlandók. A törvényszék megállapítva a rágalmozást, Simándy drt két vétségért két havi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Utóbb a kir. tábla mérsékelte az ítéletet csupán 800 korona pénzbüntetésre, de a Kuria ismét csak úgy ítél, mint a törvényszék s így ennek az ítélete emelkedett jogerőre.

§ Ítélet a kisjenői kereskedelmi perben. Néhány nappal ezelőtt írtunk róla, hogy a Mann és Schillinger kisjenői terménynagykereskedő cég pert indított Sandru Vazul és Sandru Juon esigérszöllősi román földesgazdák, illetve azok örökösei ellen, mert a gazdák nem tettek eleget terményszállításai kötelezettségüknek. A kisjenői járásbíró első fokon ítélkezett az ügyben és a cég követelését megítélte. Felelkezés következtében az ügy az aradi kir. törvényszék elé került, amely ma hirdette ki ítéletét. A törvényszék a Mann és Schillinger cég javára 24.900 koronát és járulékait ítélte meg alperesekkel szemben. A felperes ügyvédje felelbejelentett be az ítélet ellen és így a Kuria fogja az utolsó szót kimondani ez ügyben, tehát a legfelsőbb fórum dönti el, hogy melyik első fokú fórum álláspontja helytálló.

Nyolcvanötezer embert vesztek az oroszok Kirlibabánál.

(Bukovina sikereink. — Minden héten más stratégiai cél. — Orosz módszeru fogoly kimutatás.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 10.

Besztercebánya. Katonai operációinknak sikerei, amelyeket Kolomea és Stanislau között értek el, máris éreztetik hatásukat a bukovini frontra. Az orosz hadvezetőség felismerte a Kolomean keresztül való áttörés fontosságát és ezért tett meg ezen a frontszakaszon minden lehetséges erőfeszítést, mert ilyen módon remélte, hogy eljuthat vagy Lemberg, vagy a magyar síkság fele. Ha itt sikerült volna eredményt elérnie az ellenségnek, akkor szinte automatikus következmény lett volna az, hogy az oroszok megkíséreljék a bukovini Kárpátokon való áthatolást is. Az oroszok épen ezért Bukovina déli részébe hatalmas kozáksrajokat indítottak, amelyeket könnyű tüzérséggel felszerelt gyalogsági különítmények követtek. Ezek a kozáktömegek nem is annyira katonai sikerekre áhítottak, mint inkább nyugtalanítani akarták az országot és megállásra akartak kényszeríteni frontunkat, amely Jakobeni és Kirlibaba között húzódott el.

Miután az utóbbi napok harcain Kolomeánál és Tiumnacnál ránk nézve kedvezően folytak, a bukovini orosz csapatok parancsnoka, aki különben is meggyőződött arról, hogy vele szemben álló frontunk nem gyöngült meg, szükségesnek látta, hogy már most gondoljon a háborúban elkövetkezhető torzulatra, amedőn a támadók és védők szerepe kölcsönösen fölcserélődik. Az oroszok most már nem kimélik az ideiglenesen okkupált terület lakosságát, mint a megszállás első napjaiban, mert most már nem hisznek abban, hogy uralmuk sokáig tart, hanem számtalan az esetleges visszavonulásra.

Bukovina megszállott része tele van orosz „kereskedőkkel”. Ezek az emberek néhány kozáktól kísérvé, megjelennek a bukovini parasztnál és minden elmozdítható vagyonukat „megvásárolják”.

Berlin. Burdujenből jelentik: A legutóbbi napok egyikén japán tüzérek japán tisztekkel mennek keresztül Szucaván. Az osztrák-magyar tüzérség Kirlibabánál az oroszokat agyszóiván megtizedelte, úgy, hogy itt az oroszok veszteséggel legalább nyolcvanötezer emberre tehető. Az oroszok Bukovinában a lakosságot borzalmas módon brutalizáltak.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Stockholmból: Egy hosszú ideig az orosz főhadiszálláson tartózkodó atutazo híriaprio tettetlenül biztos hírral arról értesül, hogy az oroszok az ellentélt területek megszállásánál a terít lakosság nagy részét az ország belső területére szállították. Bukovinából az összes 17 és 54 év közötti férfiakat elszállították. Wołhyniában nemcsak a zsidókat, hanem számos

oroszt is letartóztattak és a távoztakvó kormányzóságokba küldték. Ezt a nagyszamu magántoglyokat azután hozzáadták a haditoglyokhoz és jöttek ki azok a számok, amelyeket az orosz jelentésekben találunk.

Bern. Chertiels tábornok írja az Echo-ban: A legérdekesebb harc a volhyniai; főleg a Stry körül, ahol a német megerősítő-csapatok helyreállították az egyensúlyt. Az óriási német tartalék mindenestre legalább rövid időre fölényes helyzetbe juttatta az ellenséget és az oroszokat hátrálásra kényszerítette. Azt mondják, hogy azoke a győzelem, akiknek a legtöbb tartalékuk van. A háború tapasztalatai ezt a tételt úgy változtatták meg, hogy az fog győzni, aki leghelyesebben bírja felhasználni a tartalékát s azt végig meg tudja kimélni.

Bern. A Journal jelenti Pétervárról: Lesicky tábornok célja világos. Ki akarja erőszakolni az utat a Pruthon és a Dnyeszteren át, el akarja vágni az osztrák-magyar csapatok összeköttetését Galícia és Bukovina között, hogy azután egy szárnytámadást intézzen Lemberg ellen. Bizonyos; hogy ha fenyegetheti veszély Lemberget, ez csak délről északra következhetik, de ma már kétségen kívül áll, hogy az osztrák-magyar csapatok mostani hadállásaikban hatalmas ellenállást bírnak tanusítani.

Rotterdam. A Daily Telegraphnak jelenti Pétervárról: Az oroszok előnyomulási céljai Baranovici, Kovel és Stanislau. Kuropatkin tábornok hadserege egyelőre ezen akciók eredményét várja be.

Bécs. Krakkóba kerülő uton az a hír érkezett, hogy Brodi lakossága elhagyta a várost. Orosz repülők a legutóbbi napokban több ízben vetettek bombát a városra. A légi támadás következtében néhány ház megrongálódott.

A legjobb angol tisztek — színészek és újságírók. Hágából jelentik: A Daily Mail fölvetette azt a kérdést, hogy az angol hadseregben milyen körökből rekrutáltak a tiszteket. Kosli a lap egy aktív toborzó tisztnek erre vonatkozó véleményét, aki azt mondja, hogy legjobban a színészek válnak be tiszteknél: Elsősorban, mondotta, értenek ahhoz a színészek, hogy a kapott parancsokat világosan és tisztán továbbadják. Katonai szempontból is temperamentumosak és értenek ahhoz, hogy magukkal ragadják katonáikat. Adjon nekem a kezembe egy jó színészt és kötelezem magam, hogy a legrovidebb idő alatt kifogástalan tiszti fogom készíteni. Elmondotta továbbá, hogy a tani-

tók, tanárok és hivatalnokok is elég jól beváltak tiszteknél. Legkevésbé alkalmasak erre kereskedők. Egy törzstiszt azt a véleményét ejeste ki, hogy az ő tapasztalása szerint a legkitűnőbb tisztek a bevonult újságírókból vettek.

Románia municiója francia kikötőkben.

(Russzotul támadások Bratianu ellen.)
Saját tudósítás.

Bukarest, július 10.

Bukarest. Az orosz határról jelentik a bukaresti lapoknak: A román kormány Párisban és Londonban újabb lépéseket tett a Marseilleben és Szalonikiban beraktározott román munició kiadásá érdekében.

Ezt a hadianyagot a román kormány annak idején az Egyesült-Államokban vásárolta, azonban a Balkánon folyó nadesemények következtében nem érkezett az országba. A francia kormány most tudatta Romániával, hogy ezen kívánságnak nem tehet eleget, miután a néhány hónap előtt kifejtett aggodalmak ma is fennállanak.

Szentpétervári politikai körökben úgy beszélnek, hogy a munició kérdése nagy befolyással van Románia várakozó álláspontjára a háborúba való beavatkozását illetőleg.

Bukarest. Az „Epoca” mai száma a következő érdekes cikket közli a munició kérdéséről:

Kormánykörökben biztosítanak róla, hogy Bratianu viszonya a négyesszövetséghez, különösen pedig Briandhoz kitűnő. Nagyon szeretnék, hogy ha ezen, a miniszterelnökünk iránt állítólag tépért bizalom hatása van, hogyan meg is nyilvánulna.

Tudni akarjunk és e tekintetben pontos választ kérünk a kormánytól, hogy miért vonatkozik a francia kormány, hogy ha Bratianu iránt tényleg teljes bizalommal viselkedik, a román municióval megrakott gőzösöknek az elindulásra engedélyt adni. A román állam a „Bistrica”, „Jiu” és „Bukuresti”-nevű három gőzöst kiberele a munició-szállítás céljaira. Ezen három gőzös közül kétfő öt hónap óta áll Bordeauxban indulásra készen.

A Bratianu politikája kezd gyümölcsözni. Szívesebben látnák, hogy ha a szövetséges kormányok bizalmát tetteikkel erősítenék meg, nem pedig kisb- és kávéházi tárgyalásokkal.

A lap azután itt élesen kifakad Bratianu politikája ellen.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik: Az osztrák-magyar be- és kiviteli bizottság tegnap megkezdte működését. A román kormány mellett dolgozó osztrák-magyar bizottság tagjai Gutmansthal, Sobotka Felix és Drucker Arnold.

Bukarest. A hírhedt bukaresti oroszfil szerkesztő, Mille Constantin az Adeverul tegnapi számában kétségbeesett jankiáltásokat hallat. Többek között így fakad ki: „Immár lefolyt az unionista föderációsok harmadik gyűlése is és a Bratianu kormány még mindig nem bukott meg. Mindaddig, amíg az ellenség harc módján nem változtat, nem is fog irányban célt elérni.”

H I R E K. LÉGUJABB.

Réggel 3 órakor érkezett
telefontelefonjelentés.

Mit akart a szökevény-hadügy- miniszter?

Budapest. A sajtóhadviseléséről jelentik: A cettinjei katonai kormányzó, amint ismeretes, köröző levelet adott ki a montenegrói volt hadügyminiszter Vesovic Szvetozár és több rokona ellen, mert egy osztrák-magyar tisztet orgyilkos módon megölt és katonáinkat pedig súlyosan megsebesítette. Az ellenséges országok sajtója továbbá ezt a tényt és nagy állam-akciót csinált belőle. A Times nem ír kevesebbet, minthogy Montenegróban teljes lázadás van. Ezzel szemben hangsúlyozandó, hogy Montenegróban teljes nyugalom van, és a nép legnagyobb része nyíltan kifejezést ad annak, hogy örül a sok megpróbáltatás után, a beállott nyugalomnak. A volt hadügyminiszter és hatarszába hiába igyekezett elégedetlenséget szítani. Egy szűk kör, amelyet a kielégítetlen személyes becs vágy sarkalt, amely már a lezajlott balkán háborúban is dolgozott, nem volt megalégedve, mert nem tudott hatalomra jutni.

Vesovic Szvetozár hadügyminiszter és családja tartoztak csak ebbe a körbe. A miniszter egyénileg egy kiméletlen, vad természetű ember, aki a monarchia ellen szeretett volna magának befolyásos állása következtében pártot szervezni, de ezt a mi kormányzásunk megakadályozta. Felszólitottuk, hogy hagyja el az országot 5 és még öt férfit. Ez utóbbiak eleget is tettek a felhívásnak és most Bécsben élnek.

Vesovic azonban ehelyett orgyilkosságra velemendett és megölte Pecler Antalt a 23. gyalogezred főhadnagyát és elmenekült. Természetes, hogy tiszokul elfogtuk családtagjait, ellene és öt rokona ellen köröző levelet adtunk ki. A nép köréből számtalan nyilatkozat bizonyítja, hogy az ország legnagyobb része örül a várva várt nyugalomnak. Hazugság az is, mintha Szerbiában elégedetlenség jelei mutatkoznának. Szerbiában is nyugalom van.

Hálókocsi rendelés az aradi vonaton.

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, július 10.

A háborús közlekedési viszonyok következtében az Arad-Budapest közt futó esti személyvonathoz kapcsolt hálókocsi mindig zsúfolva volt, minden fekvőhely el volt már előre foglalva, még mielőtt a vonat Aradra bejött. Ugyanilyen volt a helyzet a Budapestre Aradra induló személyvonatnál is. A város közigazgatási bizottságában Nemess Zsigmond dr. indítványt tett, hogy a hálókocsi szaporítását kérje a bizottság. Még is próbálkoztak vele, de a vasút igazgatósága a kérést nem teljesítette. A Máv. hogy a közlekedést minél kényelmesebbé tegye, minden erejét megfeszítve, visszaállította a gyorsvonatot és ennek következtében a hálókocsi tehermentesítését némileg elérte.

Most ismét egy újabb intézkedés történt, amelynek az a célja, hogy minél kevesebben vegyék igénybe az éjjeli pihenésre szánt helyeket. Július hó elseje óta ugyanis az államasutak központi menetjegy irodájánál, az utazást megelőző nap déli tizenkét óráig táviratilag kell megrendelni a hálókocsihoz az ágyat és pedig oly módon, hogy az ember a

pénzt is táviratilag küldi be. Minthogy azonban előzetes megrendelésről van szó, a hely ára a rendesnél egy koronával drágább, tehát tíz korona hatvan fillér. A jegyiroda ugyan- csak távirattal tudatja és piskii állomás főnököt a megtörtént rendelésekről, úgy, hogy ez utóbbi emittett helyen már csak akkor kap az utas hálókocsiát, ha az előzetes letöltések után még marad. A piskii állomásra is lehet táviratozni helyért, úgy mint ez eddig történt, de valószínű, hogy a budapesti megrendelés inkább célravezető. A gyakrabban utazó közönség, hogy legalább a távirati pénzesutalvány költségét megtakarítsa, úgy segítette magát, hogy a budapesti jegyirodánál nagyobb összeget deponált, amelyet aztán a vasúttal bizonyos számú utazás után elszámol. Érdekes, hogy a Máv. erről az újításról semmilyen formában sem értesítette az utazó közönséget.

— Just Ferenc üdvözlése. Az aradi mérnök és építész egyesület tegnap délután tartotta Scaor Lajos atelnök elnöklésével rendes évi közgyűlést. Napirend előtt az atelnök meleg szavakkal üdvözölte Just Ferenc Máv. üzletvezetőt, az egyesület tagját abból az alkalomból, hogy a király őt a harmadosztályú vaskorona-renddel tüntette ki. Találó szavakkal ecsetelte az üzletvezető nívatalos és közeleti tevékenységét és méltatta azt az intim kapcsolatot, amely őt az egyesülethez fűzi. Just meghatva mondott köszönetet a megemlékezésért és hangsúlyozta, a mérnöki pályára az, amely a térben rejlő és a közhasználatával gyümölcsöztesíthető erőket leginkább tudja megnyilatkozásra bírni és hogy a mérnöki testület az, amelynek kebelében testvéri szeretet és megbecsülés fűzi össze az embereket. A kitüntetett iránt megnyilvánuló óváció után a közgyűlés elfogadta az évi jelentést és zárószólamásokat, majd pedig felhatalmazta az elnökséget, hogy az egyesületnek a kulturális területen új ottnont teremtsen.

— Kitüntetések. A király az ellenséggel szemben vitéz magatartásuk elismeréséül Nagyatádi Sándor Augel 33. gyalogezredbeli főhadnagynak a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel, Schneider Mátyas a 2. népfelkelő gyalogezrednél beosztott 2. honvédegyalozredbeli főhadnagynak legfelsőbb dicsérel elismerését tudtul adatta. Lovász Sándor 2. honvéd gyalogezredbeli századosnak a hadiékítményes 3. osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta. Erdős Arthur a 2. népfelkelő gyalogezrednél beosztott főhadnagynak a legfelsőbb dicsérel elismerését ujólag tudtul adatta. — Ney Ernő 33. gyalogezredbeli tizedesnek a bronz vitézségi érmet adományozta.

— Hazug entente hír. A Berliner Tageblatt megcáfolja azt az entente sajtóban megjelent hírt, amely szerint a Berliner Tageblattot a múlt héten azért tiltották volna be, mert Ausztria-Magyarország ellen cikket írt volna.

— Halálozás. Talpai Kabdebó Károly főbírtokos július 7-án este órák 71-ik évében elhunyt. Földi maradványait július hó 9-én a talpai családi sírkertben helyezték nyugalomra.

— Immelmann emlékének — az ellenség. Münchenből jelentik: A Münchener Neueste Nachrichten jelentik: Junius 30-án egy angol repülőgépből egy koszorút dobtak le friss virágokból, mely fekete szalaggal volt átkötve. A koszoru egészen vízmentesen volt becsomagolva és bádóg dobozva volt zárva. Mellette egy levél volt, melyen angol nyelven a következőket írták: „Ledobattott 1916. junius 30-án Immelmann főhadnagy emlékére, aki a junius 18-án letöltött ütközetben meghalt. A hős és lovasias ellenség emlékére.“ A levelet az egész narci léghajóra) tisztjei aláírták.

— Gallovich Jenő elmozdítása állásából. Szegedről jelentik: A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület igazgatósága szombaton délután öt órakor ülést tartott. A tárgysorozatban szerepelt többek között Gallovich Jenő főtitkár visszaélései ügyében folytatott vizsgálat eredményének közlése. A DMKE igazgatósága 1915. december 11-én vizsgálatot rendelt el Gallovich Jenő ellen különféle visszaélések miatt. A vizsgálatról Becsey Károly dr. az egyesület jogtanácsosa számolt be. A vizsgálat szerint Gallovich több mint tízezer koronával károsította meg a DMKE-t, amelyre az egyesület kártérítési igényt tart. Gallovich már három éve szabadságot tartotta magát betegség címét és közben vállalta az EMKE vöröskeresztes számolócsúdlái terjesztésének szervezését. Az igazgatóság egyhangúlag elfogadta ezután Becsey Károly dr. azon határozati javaslatát, hogy Gallovich Jenő főtitkárt az egyesületnél és minden osztálynál és fiókjánál viselt mindenemű tiszteletbeli és fizetési állásából felmondás nélkül elbocsátja és vele szemben a vagyoni felelősséget és kártérítést kimondja 10.000 korona erejéig. Az igazgatóság kimondta, hogy az egyesület mindaddig függőben tartja a főtitkári állás betöltését, amíg nem pótolják a Gallovich visszaéléseivel okozott kárt. Egyelőre az elnöki osztály is betöltetlen marad.

— A rövidzárlat. A szombati árambal- eset ügyében csak tegnap reggelre derült ki, hogy a két villamos drót összeérés következtében sokkal több helyen volt rövidzárlat, mint azt a Fendőrség szombati vizsgálata megállapította. Különösen Gájban volt sok rövidzárlat és csak különös szerencse, hogy a drótokból kiröppendő szikrák nagyobb tüzet nem okoztak, vagy hogy a Kossuth-utcaihoz hasonló baleset nem történt. A Hungária textilgyár telepén egyszerre öt helyen csaptak ki lángok a rövidzárlat következtében. Stauber Andor dr. gáji tiszt orvos lakásában és a ház mellett lévő villában, melyet övagy Szemes Samuné, szállóbirtokosnő bérel, szintén kisebb tüzet okozott a rövidzárlat, azonban mindenütt nyomban észrevették a bajt és mielőtt nagyobb szerencsétlenség származhatott volna belőle, a lángokat gyorsan eloltották.

— Apponyi Albertné pénzzavarban. Halleből jelentik a „Neues Wiener Journal“-nak: Apponyi Albertné grófnának, kellemetlen esete volt a minap Eisenachban, ahol hazafelé való útjában rövid ideig tartózkodott. Egy padon ült s ott felejtette kizitaskáját, amelyben 110 márka német pénz, 460 korona magyar bankjegy és egy csekk volt. Később észrevette veszteségét s bejelentette a dolgot a rendőrségnek. Mivel pénz nélkül maradt, hogy hazatérhessen, utazási előleget kellett elfogadnia.

— Este kilenc órakor elzárták a vizet. Az állandó magasfoku hőség következtében az aradi vízvezeték teljesítő képessége napról-napra redukálódik és ugylátszik, hogy a csőhálózat éjjeli elzárása nem megfelelő remédium a vízhiány csökkentésére. A mai napon a vízfogyasztás olyan óriási méreteket öltött, hogy este hét és nyolc óra között a víztorony tartalva ürülni kezdett. Ezért az utolsó pillanatban az üzemvezetés elhatározta, hogy a legújabb kiadott hirdetményben megjelölt időnél két órával hamarabb, tehát este kilenc órakor beszünteti a vízszolgáltatást és elzárja a csőhálózatot. *Nyolc óra után dobszóval adták ezt a közönség tudomására és minthogy az emeletes házak emeletén levő lakásaiban már a délután folyamán is elmaradt a víz, ott ahol telefonon lehetett, ily módon jelezték az elzárást. Természetes, hogy ebből az utolsó percben történt intézkedésből igen sok kellenetlenség származott megint, mert a kávéházakban és vendéglőkben már aig lehetett annyi vizet összegyűjteni, hogy az a záróráig elégséges legyen és volt is miatta panasz. Megostromolták az Aradi Közlöny telefonját és nem a leghizelgőbben emlékeztek meg arról az eljárásról, amely a nagyközönségnek egy ilyen életbevágó szükséglete kielégítésénél könnyes helyett nehezégeket és rengeteg bosszúságot okoz.*

— Gyilkos hőség Bukarestben. Bukarestből jelentik: A tegnapi nap fontos eseményt képez Bukarest meteorológiai történetében. Negyven év óta, meddig az erre vonatkozó teljesjegyzések visszanyúlnak, ilyen magas hőség nem volt. A nap perzselő sugarai az utcán való tartózkodást csaknem teljesen lehetetlenné tették. Az este és az éjjel csaknem még elviselhetetlenebb volt. Alvásra gondolni sem lehetett. Senki sem hunyta be szemét ezen az éjszakán. Az emberek nagyon szenvedtek. A hőmérő fél 12 órakor délelőtti árnyékban 35.5 fokot, 1 órakor 38 fokot, délután 5 órakor 40.7 fokot mutatott. Számos napszúrás történt. Ami pedig ezen rendkívüli hőségnek valósággal elviselhetetlen jelleggel köleszódott, az a nagy vízhiány, amely a fővárosban van. Sem fürödni, sem inni nincs víz. Sose lehet tudni, mikor mondja föl a szolgálatot a városi vízvezeték. A bukaresti lapok jelentik: A rendkívüli nagy meleg után tegnap éjjel az ország több helyén óriási vihar tombolt. Botosaniban, Jassyban, Romanban, és Tirgovesten éjjel 10—11 óra között hatalmas vihar vonult el. A vihar a házakat megrongálta, a fákat kitépte a földből, a világos világítás kialudt és a távirati közlekedés megszakadt. A kár mindenütt tetemes. A lakosság között nagy volt az ijedség.

— Az aradi magántisztviselők nagygyűlése. Az aradi magántisztviselők egyesülete a hó 16-án, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a Központi szállóban levő saját helyiségében nagygyűlést tartanak, amelyen az általános drágaság ügyével, a magántisztviselők helyzetével foglalkoznak. Az a magántisztviselő tehát, aki nem ellensége önmagának, ezen a nagygyűlésen jelen lesz. Bekor Alajos az aradi Magántisztviselők Egyesületének elnöke.

— Aradon festett Szent-Borbála vígyáz Horthy Miklós hajójára. Körülbelül fél éve lehet. Egy reggel örömtől sugárzó arccal rontott be Balla Frigyes festőművész a Városi Kávéházba s egy levelet lobogtatva telepedett a reggeliző asztalhoz.

— Nézzéki szólott, a Horthy Miklós írása, aláírta a Navara egész tisztikara... Horthy csak kevéssel azelőtt vitte véghez egyik újabb nagyszerű hadifeltét a neve és legendás hajója egyszerre ismertté lett az egész háborús világon. A levél kedves köszönet volt egy érdekes figyelemért. Balla ugyanis a Navara első dicsőséges tette után, hazafias lelkesedésében, tüstént megfestette Szent-Borbálanak, a hajósok védőszentjének képét. A szépen sikerült festményt becsomagolta és elküldte a Navara számára, a Horthy Miklós címére. Ezt a kedves figyelmet köszönte meg a sorhajó kapitány egy rendkívül melegbangu levélben, melyben a többek között leírja a kép elhelyezését a Navarán lezajlott avatási „magnum áldomás“-t. Azóta a kép ott van a legendás hajó dísztermében. Szent-Borbála, a céltaláló ágyú csővére támaszkodva ott örökdió kedvenc hajója és híres magyar hajós kapitánya fölött. Balla Frigyes pedig a Navara minden újabb hőstette után kiállított mellette sőtál az aradi utcákon s mindenkinél lelkesedve üságojja:

— Az én képem, az én Szent-Borbálám védi a Navarát. Kérdezzék meg Horthyt, ha nem hiszik!

— Harmadfélmillió hagyaték Szeghalomnak. Békéscsaba nagy jötevőinek száma ismét megszapordott eggyel. Az egész vármegyében nábobnak ismerték Péter András szeghalmi földbirtokost, a vármegye törvényhatóságának tagját. Péter András a múlt héten elhunyt és végrendeletében harmadteimlino koronát hagyományozott egy Szeghalmon telállítandó református tógimnaziumra. A végrendelet ezenkívül bőségesen gondoskodik feleségéről és közelebbi rokonairól is.

— Ot perces eső. A szinte kitarthatatlan a nyári forróság után ma éjjel egy negyed egy órakor megdördült az ég Arad felett szakadatlan dörgés és villámás között cseperészni kezdett az eső. A szikkadt föld és a tikkadt emberek egy óra szomussággal várták a felüdítő, langyos záport, melynek áldására epedve vannak a mezőségeken. — Sajnos, a záporból csak izelítőt kaptunk. Nehány percnyi szapora eső után újra megállottak az ég csatornái s a szomjas tengeri földdekkel együtt az izzadó emberiség is tovább várja a testet lelket feltrissító özönt.

— Ünnevet a harctérről. Az „Aradi Közlöny“ szerkesztőségéhez az orosz harctérről alulírottak levelet küldtek, melyben közlik, hogy a kínos küzdelmekben is jól érzik magukat és összes ismerőseiknek üdvözlőket küldik. Deutsch A. tüzemester, Klein M. szanitéc, Geszer F. szakaszvezető, Roaner M. káplár, Adler őrmester.

— A tolvaj elrejtett ezüst pénze. Mézőhegyessen egy nagy tolvajsözvetkezethez jöttek nyomára, melynek százánál több tetteze van, a kik mind a környékbéli falvak lakóiból kerülnek ki. Különösen érdekeltve van a tolvajsözvetkezésben Pitvaros, Osnádaiberti, Ambrózfalva és Tótkomlós község. A rendőrség a nagy kiterjedésű és jól szervezett tolvajsözvetkezést kézrekerítéőre széleskörű nyomozást folytat s a nyolc közben énképpen esotnek

tott embert vallatva, a csendőrök azt ígérték, hogy házkutatást tartanak nála. Erre az úgy megijedt, hogy hazaszaladt és onnan 5200 korona régen rejtgetett ezüstpénzt, koronákat és forintokat vitt föl részben az adóhivatálba, részben a postára és a takarékbba felváltani papírpénzre.

— Az üzlet. Hágából jelentik: Aradban Hurd ezt írja a Daily Telegraph-ban: Az angol flotta most arra törekszik, hogy pontosan megállapíthassa azoknak az ellenséges hajóknak számát és minőségét, melyek a skagerraki csatában harcoképtelenné váltak és elsüllyedtek. Arról van szó ugyanis, hogy kitűzessék azokat a jutalmakat, amelyeket az ellenséges hadihajók, illetőleg legénység elpusztítására kítűztek. Minden német matrózért, aki elpusztult, öt font jutalom jár.

SPORT.

+ AMTE I—III. ker. Torna és Vívók Egyesülete 4—3 (1—2). Vasárnap a III. ker. TVE teljes első csapatát látta vendégül az aradi munkás csapat. Elsőrendű sport évezetett nyújtott a két jelesen egyenlő csapat mérkőzés, amelyet Holtós L. (AAC) bíró vezetett. A mérkőzés lefolyása a nagy hőség dacára is heves iramu, s változatos fair volt mindvégig. Az AMTE csapata, mint mindig, most is kiváló volt mindvégig, mindnyájan jól és biztosan oldották meg feladatukat. Kiemelendő Horák, Sztojka, Balí, Papp II., Stoffa, Pálincás szép játéka. Előmérkőzések eredménye: 33. gy. e.—Temesvári FC 2:1. Aradi Ifjúsági és AMTE Ifj. 1:0. A mérkőzés alatt a 33. gy. e. teljes zenekara hangversenyezett. A mérkőzést 1600 főnyi közönség nézte végig.

+ FTC.—ATE. 4:1. (2:1.) Gyönyörű játékokban volt része annak a körülbelül kétezer főnyi közönségnek, mely tegnap délután az Óvár-téri pályán megjelent. Az FTC. európa hírd csapata győzelmeskedett a fenti arányban az ATE. kiváló formában levő csapata felett. A játék első negyedórájában FTC. fölé van, eredményt azonban csak a 28-ik percben érnek el. Potya szabadrugása Kallay lábáról pattan a góiba. Az öngól kissé depimálja a csapatot, a 34-ik percben azonban Veszprémi lerohan és gyönyörű egyéni játék után védhetetlen góllal kiegyenlít. Ezután FTC. erős támadásba kezd és sikerül a bal-szélről szépen kiadott labdát a hátóba juttatniok. Szünet után ismét FTC. előnyben van és a 8-ik percben Farkas, a 10-ik percben pedig egy indokolatlan 11-esből Ferenczy emelik 4-re a góljaink számát. Erre az ATE. is belefekszik a játékos, szebbnél-szebb támadások mennek az ellentél kapuja ellen, azonban a kapus kiváló védésén és a védelem erején megtörik minden igyekezet és a végeredmény 4:1 lett az FTC. javára. Bíró Asbóth Szik volt.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakasváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakcímküket, ahova a lap küldését kívánják, pontos szétküldés szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal idejekorán közöljék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Tilos a pékek éjjeli munkája. Grün Nándor főkapitány közölni teszi, hogy július tizedikétől kenyérnek, kenyéreműnek, ugyancsak minden más péksüteménynek előállításához szükséges bármely munkát tilos az esti hat órától reggeli hat óráig terjedő időben végezni. Ezen tilalom mindenkire kiterjed, aki kenyeret, kenyéreműket, vagy más péksüteményt a háztartáshoz nem tartozók részére eladás céljából állít elő. Kiterjed továbbá a vendéglősokra, korezmárosokra, kávéházak, kávémérések, fürdőintézetek tulajdonosaira, akik kenyeret, kenyéreműket, vagy más péksüteményt tulajdonképeni üzletük körében leendő eladás, vagy felhasználás céljából állítanak elő. A tilalom alá esnek a cukrászok is oly sütemények előállítását tekintetében, amelyek készítésével üzletkörükből folyólag a pékiparosok is foglalkoznak.

= Arverés a vasutnál. 1916. évi július hó 19-én délelőtt 9 órakor az aradi állomáson használt térti ruha, fehérnemű, női kalap és ruha fogtak nyilvánosan, bírósági eljárás kivül a legtöbbet ígérőnek késpénzfizetés, valamint az azonnali elszállítás kötelezettség mellett, elárverestetni. Az árak a venoi szádekózik által közvetlenül az árverés előtt a raktár helyiségben megtekinthetők.

= A kilincspályázat meghosszabbítása. A kereskedelmi miniszter ma táviratilag meghosszabbította július 20-áig a ma lejárt vas-kilincspályázatot. Az aradi kamara értesíti tehát az érdekelteket, hogy pályázatukat e hó 20-án déli 12 óráig benyújthatják a kamaránál.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A kereskedelmi iskola internátusa. Az aradi kereskedelmi testület ma délután Nyáry Vilmos elnöke mellett választmányi ülést tartott, amelyen Somogyi Gyula dr. beszámolt a kereskedelmi testület égisze alatt működő fia felső kereskedelmi iskolai internátus múlt évi működéséről. A választmány tudomásul vette, hogy az internátus a múlt évben defecitál működött, mert az igazgató még a múlt év júliusában megállapított internátusi díjakat nem akarta felemelni. A választmány a háború okozta súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel javaslatba hozta, hogy az internátusi díjak a következő tanévben 25 százalékkal felemeltessenek mindaddig, míg a gazdasági viszonyok jobbra nem fordulnak. Az igazgató e határozathoz képest fogja prospektusát szétküldeni. Kniefel Lajos indítványára a választmány köszönetet szavazott Somogyi dr. önzetlen buzgalmaért.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kedd, 1916. július hó 11-én:
Nagy ballett előadás.

Kezdet 7 óráig 9 órakor.

Főjelöltségek:

Rudnyánszky Endre

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közlöttéért nem vállalunk felelősséget)

APOLLO
SZINHÁZ.

Július hó 11., 12-én, Kedd, Szerda
Nordisk sorozat:

A Nordisk film compagne felvétele
Repriz:

Egy játékos, aki nyer

társadalmi dráma 3 felvonásban.
Főszereplő: KARLÓ WIETH.

A Nordisk film compagne szenzációs ujdonsága:

Szerelem bolondjai.

Színjáték 3 felvonásban.

Főszereplők:

Marica	Rita Sachettó
Pavlo vőlegénye	Alf Biutecher
Konta Carina	Fr. Jacobsen
Konta Jonecu	Philip Bech
Arzén	Sven Melsing
Dimitrie { a fiai	Antende Verdie

Gyors- és gépirásban

alapos gyakorlattal napi férfi 1-2 órai délutáni és 1-2 órai esti foglalkozásra alkalmasságot nyer. Ajánkozások a kiadóba kéretnek. 4800

Aranycsapat

62

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becsereél; ugyancsak
régiségeket vesz és elad

Lacsonci Lajos

Értékes és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 944.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség szives tudomására
hozni, hogy

cukrászdámat

Weitzer János u. 9. sz. alá,
Leányiskola épület, Ba-
ross-kávéházzal szembe

helyeztem át.

Kérem a nagyérdemű közön-
ség szives támogatását.

Kiváló tisztelettel:

Virág Andor,

cukrász. 8271

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök nyári rak-
tára.

Gyermek-kocsik

valamint összecsukszó

nyugvó-ágyak

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

noribergi díszmű- és játék-
áru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

Gyakorlott magyar és német gépiró

hivatalnoknőt,

ki könyveléshez is alkalmazható, augusztus
elsejére való

belépésre keresünk

Gyorsírók előnyben részesülnek. Részletes
ajánlatok

Seidner Bernát és Fia Marosborsára

intézendők.

Alvácza Kénas Hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyad-megye határán.

Vasuti állomás. —: Posta.

Csedás és páratlan eredménnyel gyógyít
csont-, köszvény-, rheumát, ischiást, csont-
szut, lobosodást, benuást, izzadmányo-
kat és különféle női bajokat. Természe-
tes kénas és szénsavas hévízzel 28-38°C
hőmérsékletűek. Nagy árnyas park, gyönyörű kiránduló-
helyek, kitűnő levegő, tenisz és tekepályák, meleg uszoda,
olcsó árak. Az összes személyszállító és motorvonatok köz-
vetlenül a gyógyfürdő parkjánál állanak meg. Prospek-
tussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Hadmentes segéd.

fűszerkereskedő

ki a román nyelvet
tökéletesen bírja, 3575

felvétetik

Messzer Árminnál,
Pankota.

Tűzifa.

Első osztályú bükkhasáb vagy
dorong tűzifát szállít
waggonkételekben

Korcsmáros és Társa
fakereskedők

Budapest, V., Alkotmány-utca 6.
Telefon 91—30. 3574

Rum—likőr

essenciák és compositókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely
2 liter finom tearum ké-
szítéséhez elegendő, min-
denütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin
árügynökségénél, Arad.
Telefon 592. szám.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszenc kapható.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszenc kapható.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

Alk. 20. éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécs-
ben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesitem a n.
é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em-
egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet**
nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem bete-
geimet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, arany-
koronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szájpadiás nőkül és légkamrával.
Arany, ezüst, amaigán, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-
szabás mellett készíttetnek. Becses pártfogását kérve tisztelettel **Mohr
Jeannetta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig.
Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek. 1271

BURGONYÁT

wagonszámra bármilyen állomásról szállítva minden, mennyiségben

KIVITELI CELRA

kérésünk. Ajánlatok ármegejelöléssel és a meny-
nyiség feltüntetésével Milkó József
Szabadka, Postafőc 45.
cimre küldendők. 3494

Simay gőzfürdőben az uszoda megnyilt!

Tekintettel arra, hogy a nagyérdemű közön-
ség kívánja, megnyitottam az uszodát.

Jegyek a pénztárnál válthatók. A mélyen
tisztelt közönség jóindulatát kérve, marad-
tam teljes tisztelettel: 3524

Simay gőzfürdő vezetője.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tusina'-cukor

Ara 80 fillér.

Tusinal-tea

Ara 60 fillér.

Ha tyukszeme van és
gyötri nagy kin,

A legjobb gyógyszer

az Anagallin.

Ara utasítással 1 korona.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a vi-
lághírű „Krovil” korpa-
kenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüreget desinficiálja, utóiso
igen kellemes. Ara egy porcellán-
szelencének 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrásy-tér 22. sz. (Megyeháza mellett.)

Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Firneisz,

Sózott hal,

Köles kása,
Szalonna,
Házi szappan

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Olcsó kávé!

Hamburgi pörkölt darált
kávé jómínőségű, keverék
kilója K. 7.50.

Fiumei családi pörkölt darált
kávé elsőrendű keverék, ki-
tűnő samata és tápdus
kilója K. 8.50.

1/2, 1, 2 és 5 kilós plombált
csomagokban, 5 kilós posta-
csomag bérmentve.

Husleves és gulyás kocka.

Legjobb gyártmányu zománc-
zott bádogdobozokban (4 100,
250, 500 és 1000 drb) 1000
darabonként K. 50.— bér-
mentve 50% engedménnyel
áruban küld utánvét mellett.

Beck Testvérek

Export-Import

Arad. Iroda: Teleky-utca 15. szám.
Raktár: Teleky-utca saját ház
8874

Gyanta,
Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Benzin,
Enyv.

Kapható:

Färber Lajos,

fűszerkereskedésében.

DEAFF varrógépek

műhímszere és ipari cé-
lokra, utólérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételi Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5—6.

Telefon szám 96. 1221

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

„Elsőnek”
levél ment a kiadóba, kérem sive-
venn. 8580

„Ciklamen”
levelét vegye át mielőbb. 8582

„Hadi asszonynak”
levele van a kiadóban. 8584

„Halás levelek”
jeligére levél van a kiadóhiva-
talban. 8583

Okos leány.
Azért nem muszáj ám olyan nagy-
on okosnak lenni! A levélen kívül minden úgy fog történni,
amint az én szépséges kis leányom akarja. Igazán enni való, amikor panasz-
kodik — mennyi bánatot okoztam szegénykémnek? 8578

Egy csinos
fiatal, barna urleány keresi tisztessé-
ges ismeretséget komolyabb uriembernek. Leveleket „Fatum”
jeligére a kiadóba. 8588

ALKALMAZÁST KERES.

Visszánott gépész
cséplésre gépésznek vagy fűtőnek ajánlunk szerény díjazás mellett. Cím a kiadóhivatalban. 8572

ALKALMAZÁST NYER.

Ein bescheldenes
deutsches Fräulein zu einem 3 und einem 4 jährigen Kindern wird gesucht. Perényi-u. 11. 8579

Házmesternek
kerestetik egy gyermektelen házaspár Deák Ferenc-utca 24. sz. 8587

Könyvelőt vagy könyvelőnt
keres vidéki részvénytársaság. Előnyben részesül, ki a román nyelvet érti. Ajánlatok kéretnek „Nyugdíjképes állás” jeligére a kiadóhivatalba. 8585

Keresek
egy gépészkeveréket, aki a gőzlo-
komoblok, gőszivattyú, nyers-
olajmotor, összes gazdasági gépek és eszközök kezelésében alaposan ért s ezekből jóbizonyítványokkal rendelkezik, fizetési igény és életkor megjelölésével ellátott folya-
modvány Gálffy János főintézőhöz Tököl, Pestmegye küldendő. 8485

Intelligens /
magyar, gyakorlott gyermek-
kertésznő 26—30 éves korban, ki hosszú, elsőrendű bizonyítvá-
nyokkal rendelkezik, 8 éves leányka mellé uri családnál felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 8459

Intelligentes
deutsches Fräulein, mit erstklas-
sigen Jahreszeugnissen im Alter von 26—30 Jahre wird in feinen Hause zu einem 3 jährigen Mädchen aufgenommen. Adresse in der Administration. 8460

Fűszer-
és vasüzletben egy jóerkölcsű fiu tanulónak felvétetik. Románul beszélő előnyben részesül. Menczer Adolf, Pankota. 8486

Keresek
vegyeskereskedésembe segédet, ki románul is beszél, azonnali belépésre. Ugyanott egy mindenre ke-
restetik. Ajánlatok ajánlva küldendők Weiss Mórhoz, Székud-
varra. 8558

Keresek
azonnali felvételre fiatal fűszer-
kereskedő segédet, ki magyar, német és románul beszél. Hirschmann Ignác, Lippa. 8540

Nyomdaes-tanulónak
felvétetik két fiu, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhiva-
talban.

LAKÁST KERESNEK.

Keresek
november 1-re 6 vagy 7 szobás modern lakást Apponyi-, Erzsébet kir.-köruton, a Szechenyi- vagy a Perényi-utcákban. Ajánlatok Medgyesi Odón Ménes, Arad-m. Inté-
zendők. 8483

Magánhaszn
keresek november 1-re 3—4 szo-
bával, fürdőszoba és minden hoz-
závaló mellékkeliségekkel. Cím a kiadóhivatalban. 8318

KIADÓ LAKÁS.

Egy léposdoházi
különbejárati csinosan butorozott utcai szoba, fürdőszoba használat-
tal azonnal kiadó Aulich Lajos-
utca 2. szám. 8586

Elegánsan
butorozott 3, esetleg 2 szobás la-
kás fürdőszoba és konyha hasz-
nálattal azonnal kiadó. Thököly-
tér Frick-ház, földszint. 8490

A gyoroki
piactéri villanyos megálló közvet-
len közelében egy uri lakás: 4 nagy szoba tégas mellékkeliségek-
kel, külön udvar kerttel, angusz-
tus elsejétől olcsón kiadó. Pászto-
telep. 8527

Azonnal kiadó
Petőfi-utca 10. számú házban, a színház közelében egy modern 4 szobás utcai lakás, a legmodernebb mellékkeliségekkel. Bővebbet a házfelügyelőnél. 844

INGATLAN.

Ópáloson
egy igen jókarban levő 4. k. hol-
das szőlő eladó kolna és pince berendezéssel együtt. Tudakozódni lehet Wesselényi-utca 26. szám alatt úrv. Inokai Tóth Lajosnál, 8577

Eladó
új adómentes ház. Péter-u. 2/b. 8560

Kis magánhas
2—3 szobás lakással megvételre kerestetik. Bővebbet Messenger-
boy vállalat, Deák Ferenc-u. 8. 1969

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Rérgálló
elsőrendű, 150 kgrm., eladó. Cím a kiadóhivatalban. 8578

Voszek
két stélszt, egy pultot, egy ágyat, sezi-
ont, saekróny. Csiky Gergely-
utca 2. 8581

Liptói turó,
Groier sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Hars I-ső rendű
Manyuga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Öntöző szivattyú
cséplőgéphez is használható, el-
adó. Aulich Lajos-u. 15. sz. 8484

As új házirendről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésé-
ben és könyvnyomdájában, Sza-
badság-tér 1. Telefon 308. 611

Erkélyek,
ablakok, sírhelyek, virágágyak díszítéséhez Pelargonja (muskatli) különböző színekben eladó. Meg-
rendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön-
birtok kezelősége, József főherceg-
ut 22. szám. 2990

Eladó
modern háló, ebédlő, szőnyeg és egy 3-as számú Wertheim-kassza. Bieier Ignác, Szent Pál-u. 12. 8478

„Jou”
az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtözsdeben. 181

Új butorhittel
Butorok a legjobb kivitelben kap-
hatók, hitelképes egyéneknek köl-
csön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzleté-
ben Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 891

Voszek
a legmagasabb árban uraktól leve-
tett férfi ruhát, mindenféle egyen-
ruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bieier Ignác, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Muraközi mentő
két darab eladó. Bővebb felvilá-
gosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön-
birtok-kezelősége, József főherceg-
ut 22. szám. 2285

Baromfivész ellen
biztos szer kapható Wajdits gyógy-
szertárban, Ferenc-téri közpórház-
zal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 50 fillér. 2722

KÜLÖNFÉLE

Szőrmék,
ruhaneműk, szőnyegek megvétel-
sára ajánlunk molykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Naftalin különként 1 kor. 90 fill., Rovar-
port szóró dobozban 20, bádug dobozban 30 és 60, üvegekben 80 és 60 fillér. Patschuli levelet különként 8.50 K. Földes gyógy-
szertár, Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszertár, Batthyányi-utca. 12

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-45.

(Gyalogos: Főcsanak)
Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg eileni biztosítását csakély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorsat, sem semmi más nem távolítatik el s így az irtási munkát a háztartás-
ban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Gépolajok,
Gépfaggyú,

Kocsikenőcs,

Kőolaj,

Szappan,

Gyortya,

Gyufa,

Szóda,

Keményítő,

Raffia

állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.
Telefon 262. sz. 2029

Tüzifa

waggontételekben kapható:

Körösvölgyi
Pálinkaraktár,

Lloyd-palota.

Telefon 651. 8237